

NSG-Geluidshindermiddag oktober 2007

Geluidbeleid in beweging

verslag van de lezingen en de discussies

woensdag 10 oktober 2007 – Beatrixgebouw – Jaarbeurs – Utrecht

drs M.M.(Mario) Matthijsen, gemeente Westland, afdeling RBM, team Milieu

Tijdens de NSG-Geluidshindermiddag werden 4 lezingen gehouden en was er enige ruimte voor plenaire discussie.

Van de lezingen is momenteel een hand-out van de gepresenteerde powerpointpresentaties beschikbaar (en verkrijgbaar bij de Nederlandse Stichting Geluidshinder via www.nsg.nl onder Congressen en dan NSG-middagen). Een uitgewerkt schriftelijk verslag is er niet en is ook niet te verwachten.

In onderhavig verslag is geprobeerd de essentie van de lezingen en de discussies zo goed mogelijk te verwoorden.

Opmerkingen achteraf van ondergetekende zijn tussen [rechte] haken en cursief weergegeven.

1^e lezing: De gewijzigde Wet geluidshinder en transitieprojecten

ing F.(Frans) Houtkamp (Sight adviseurs voor milieu en landschap)

Aangezien ondergetekende pas na de eerste lezing arriveerde, kon slechts een gedeelte van de aansluitende discussie worden verwerkt. Voor de inhoud van de lezing is slechts gebruik gemaakt van de powerpointpresentatie.

- Beleidslijnen overheid rond de Wgh:
  - eerst Wet, AMvB's, Ministeriële richtlijnen, circulaire, handreikingen sinds 1979;
  - dan MDW en MIG, wat faalde;
  - dan de beleidslijn 'lokaal wat lokaal kan' samen met 'decentralisatie' en 'deregulering'.
- Wat speelt een rol bij transitieprojecten:
  - verandering van functie;
  - vindt plaats in verstedelijkte gebieden op het raakvlak industrie-wonen;
  - omgaan met rechten/plichten van bedrijven tav geluid, zowel inhoudelijk als procedureel;
  - artikel 61 lid 2 van de oude Wgh;
  - omgaan met zone, wijzigen of opheffen.
- Relevante wijzigingen Wgh.
  - Procedureel:
    - iha wordt B&W bevoegd tot het vaststellen van hogere grenswaarden ipv GS;
    - zone wijzigen (art 41 lid 1 Wgh) ook bij wijziging bestemmingsplan (art 11 Wro);
    - zone opheffen (art 41 lid 2 Wgh).
  - Beleidsmatig:
    - het kapstokartikel voor verlenen hogere grenswaarden blijft, nl indien toepassen reductiemaatregelen onvoldoende doeltreffend zijn dan wel stedenbouwkundige, landschappelijke, ... of financiële bezwaren aanwezig zijn;
    - verruiming toepassing Zeehavennorm.
- Voorbeeld haven Delfzijl. Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wgh?
  - Het betreft een Zeehaven volgens SVV II. Als er sprake is van zeehavengebonden activiteiten die noodzakelijkerwijs in de open lucht plaatsvinden en tevens een herstructurering of planmatige verdichting van een bestaand woongebied gaande is, dan wel woningen gebouwd worden aansluitend aan bestaand woongebied waarbij er slechts sprake is van een beperkte uitbreiding, dan is 60 dB(A) aanvaardbaar voor nieuwe woningen.

- De gemeente is bevoegd tot het vaststellen van hogere grenswaarden (tenzij de provincie het terrein aanwijst als terrein van regionaal belang) en kan eigen beleid maken voor ontheffingscriteria.
- Voorbeeld bij zoneverruiming:
  1. Voor woningen die nu voor het eerst in een zone komen te liggen geldt 50 dB(A) voorkeursgrenswaarde en 55 dB(A) als maximale hogere grenswaarde.
  2. Voor woningen die tijdens de eerste zonevaststelling < 55 dB(A) ondervonden geldt 55 dB(A) voorkeursgrenswaarde en 60 dB(A) als maximale hogere grenswaarde.
  3. Eerder vastgestelde grenswaarden voor bestaande woningen zijn eenmalig te verhogen.
- Voorbeeld noordelijke IJover Amsterdam. Omvat Overhoeks en Buiksloterham. Welke mogelijkheden biedt de nieuwe Wgh?
  - Zoneverkleining Overhoeks:
    1. Geen geluidsluwe gevel eisen, maar aldaar voldoen aan voorkeursgrenswaarde.
    2. Art 61 lid 2 oude Wgh geeft aan, dat de zone pas kan worden teruggelegd als de geluidbelasting < 50 dB(A) is.
    3. Een geluidsaneringstraject is nodig, dus honderden AMvB procedures (nadere eisen) en enkele 8.23 Wm procedures. Dit is grotendeels een papieren sanering (een gering deel is ook fysieke sanering).
    4. Aanpassing/verkleining van de zone via het bestemmingsplan Overhoeks.
  - Bouwplannen Buiksloterham:
    1. In het bestemmingsplan is geregeld, dat voor locaties die de gemeente in eigendom heeft direct een bouwtitel geldt en voor andere locaties geldt wijzigingsbevoegdheid.
    2. 55 dB(A) aanhouden (Amsterdams beleid mbt geluidsluwe gevel). De zone wordt hier niet aangepast.
    3. Geluidsanering omvat ca 50 AMvB-bedrijven en 10 vergunningbedrijven. Er zijn enkele bedrijfsverplaatsingen nodig.
    4. Het vaststellen van hogere grenswaarden wordt gedaan bij het vaststellen van het bestemmingsplan of bij het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid.
  - Probleem Wm en Wgh:
    1. Volgens Wm biedt zonebeheer juridische ingang voor sanering, maar je kan pas rekening houden met woningbouw als het bestemmingsplan onherroepelijk is.
    2. Overeenstemming met bedrijven is hier nodig. Er is geen andere weg en risico's blijven dus bestaan.
- Conclusies en aanbevelingen.
  - Inhoudelijke winst is te behalen door decentralisatie van het hogere grenswaarde beleid.
  - Procedurele winst is beperkt, zou versterkt kunnen worden maar is misschien niet nodig.
  - Relatie Wm en Wgh blijft lastig bij geluidsanering.
  - Hoe om te gaan met de geluidsvorschriften in het Activiteitenbesluit is een open vraag.

Het volgende aspect kwam in de aansluitende vragenbeantwoording naar voren:

1. Komt de zone bij een nieuw gezoned industrie-terrein alleen rond de A-inrichtingen? In samenhang met de zogeheten Scheveningen-variant heeft de Raad van State 'nee' gesteld. Dus moeten wel alle bedrijven worden meegenomen, tenzij ze geen invloed hebben op de betreffende woningen, maar welk criterium hanteer je daar dan voor (10 dB lager dan de rest?). Dit is nog steeds een onbeslist gebied.

**2e lezing: Activiteiten AMvB, het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer
drs D.(Dik) Welkers (directie LMV-VROM)**

- De AMvB's zijn uit art 8.40 Wm ontstaan. Deze worden samengenomen in één activiteitenbesluit. Daarbij zoveel mogelijk uniformeren, actualiseren en bestaande knelpunten oplossen zonder nieuwe dingen te introduceren. Het diende echter strikt neutraal te zijn voor bedrijven en de omgeving. En dit alles om de administratieve lasten terug te dringen (herijkingsbeleid binnen ministerie tbv minder regels). Inderdaad worden 10 AMvB's samengenomen in 1 super-AMvB die echter wel weer 10 keer zo dik is.
- Dit samennemingsproces vergt veel overleg met overheden en branches. Echter, zoals een stelling bij een promotie onlangs treffend weergaf, polderen over vereenvoudiging van regelgeving leidt tot complexere regelgeving. Zo ook hier. Door politieke sturing werden eerst fanfares/harmonie (mn in Limburg) uitgesloten van toetsing gedurende 1 avond per week. Politici wilden echter nog meer, zodat nu op hoog niveau overleg gaande is. Maar begin oktober komt het uiteindelijk in de Staatscourant (is toch alweer niet gehaald) en 1 januari 2008 gaat het in werking.
- Waar vindt je geluid in de nieuwe AMvB: art 1.1 ev (begripsbepalingen), art 1.4 ev (melding), art 2.17 ev (geluidparagraaf) en art 6.12 ev (overgangsbepalingen).
  - Begripsbepalingen: Voor gevel en geluidgevoelige gebouwen/terreinen/objecten/ruimte wordt aangesloten bij de Wgh. De definitie van een woning blijft echter een aandachtspunt. Verder worden nieuwe inrichtingstypen gedefinieerd, nl type A (geen herrie en geen melding – of dit zinvol is zal de praktijk leren; vroeger waren type A juist de grootste herriemakers), type C (milieuvergunningplichtige bedrijven) en type B (de rest met een meldingsplicht).
  - Melding: Een akoestisch onderzoek is verplicht, tenzij het bevoegd gezag anders beslist. Dit geldt ook voor type A inrichtingen. Extra aandacht is nodig voor het aantal transportbewegingen in avond en nacht evenals voor muziekgeluid en windturbines. Het bevoegd gezag kan expliciet om een akoestisch onderzoek vragen, indien
    1. het aannemelijk is, dat de normen worden overschreden,
    2. het nodig is voor goed zonebeheer bij een gezoneerd industrieterrein,
    3. het binnen 4 weken na ontvangst van de melding gebeurt.
  - Geluidparagraaf: Standaardwaarden gevel (equivalent 50/45/40 en piek 70/65/60 dB(A)) en binnen (equivalent 35/30/25 en piek 55/50/45 dB(A)) met drie verbijzonderingen, nl ook 50 dB(A) op 50 m op een gezoneerd industrieterrein (om zo alle geluidruimte te benutten en elders blijven bestaande rechten gelden), tankstations alleen dag/nacht en bedrijventerreinen 5 dB(A) hogere waarden.
  - Art 2.18 met de uitzonderingen: Buiten beschouwing blijft stemgeluid (in een aantal gevallen), muziekgeluid (alleen tijdens hijsen/strijken vlag bij zonsopkomst en op militaire terreinen) en onversterkte muziek (fanfare/harmonie). Onduidelijk is de term 'onversterkt', omdat hier ook muziekscholen onder zouden vallen en strikt genomen geeft de klankkast van een viool ook een versterking van het geluid. Tevens valt de tweede uitzondering reeds onder de derde. Dit komt echter uit de politieke lobby en laat men dus maar zo staan.
  - Art 2.19 over gemeentelijk geluidbeleid: De gemeente kan in een verordening voor bepaalde gebieden een andere norm vaststellen, waarbij een belangenafweging moet plaatsvinden en een extra besluit hierover genomen moet worden en alsnog maatwerk mogelijk blijft. Dit artikel gaat nog niet per 1 januari 2008 in werking (er is op hoog niveau nog overleg gaande en men wil dit pas 1 jaar later laten ingaan). Via geluidbeleid is individueel maatwerk niet meer nodig (hoewel nog mogelijk). Bezwaar en beroep is bij beleid echter niet mogelijk. Daarom wordt gedacht aan een inwerkingsbesluit (niet

bij verordening), waarbij wel inspraak mogelijk is. Het bedrijfsleven heeft hier veel moeite mee (men voorziet gemeentelijke willekeur en dus hoge kosten).

- Art 2.20 over maatwerk voor individuele bedrijven: blijft mogelijk (was nadere eis).
- Art 2.21 over festiviteiten: mogelijk in relatie met een gemeentelijke verordening.
- Art 2.22 over ongevallenbestrijding en het opruimen van wrakken.
- Overgangsbepalingen: Bestaande hogere en lagere waarden blijven van toepassing. Voor een bestaande inrichting kan de norm op grond van maatwerk niet lager zijn dan 40 dB(A) etmaalwaarde. De bedrijfsduurcorrectie voor muziek (horeca) is alleen mogelijk via maatwerk (niet meer vanzelfsprekend vanuit het verleden bepaald). Dienst- en bedrijfswoningen zijn uitgezonderd van toetsing in speciale gevallen. Nog steeds geldt 5 dB(A) hogere norm voor inrichtingen van vóór 1992.

- Conclusies: Veel is hetzelfde gebeven. Er is veel overleg geweest. Het is/zal een stevig boekwerk ge/worden.

De volgende aspecten kwamen in de aansluitende vragenbeantwoording naar voren:

1. Komt art 2.19 er echt? Ja. De bedrijfslobby was sterk en de gemeenten waren niet sterk aanwezig. Inzetten van je wethouder kan helpen, ook nu nog.
2. De norm < 40 dB(A) etmaalwaarde geldt ook op een gezonde industrieterrein? Is een bestaand recht in een bepaalde AMvB.
3. Kan een akoestisch onderzoek ook los van 4 weken na de melding worden gevraagd? Ja, als je een vermoeden van normoverschrijding hebt.
4. Piekgeluiden laden/lossen (ook bij bedrijf op de stoep en op de openbare weg)? Uit meerjarig programma PIEK neigt men naar geen normen voor de dag, wel voor de avond en nacht. Motorgeluid van een vrachtwagen is vaak kritisch. Als het < 65 dB(A) is op 7,5 m dan is het zeker goed. Echter hier voldoen maar weinig vrachtwagens aan.
5. De indirecte hinder is niet in het activiteitenbesluit meegenomen.
6. Welke relatie tot de nieuwe Handreiking? Zal rond 1 januari 2008 duidelijk worden. De discussie rond de piekniveaus en het referentieniveau is nog bezig. Pas als dat rond is, kan het worden verwerkt in het activiteitenbesluit. Een reparatie van het activiteitenbesluit ligt reeds te wachten en een 2^e fase wordt reeds opgetuigd.
7. Onversterkte muziek? Er is geen definitie gegeven, hoewel elektrisch onversterkte muziek zal zijn bedoeld. Ook zijn er geen tijden genoemd. Dit is uit een discussie in de Tweede Kamer voortgekomen.

3^e lezing: De Handreiking Industrielawaai

ing F.(Frans) Houtkamp (Sight adviseurs voor milieu en landschap)

Wegens ziekte van Leo Jacobs (directie LMV-VROM) heeft Frans Houtkamp deze lezing in korte tijd voorbereid in samenwerking met Albrecht de Jong.

- In 2005 kreeg Sight van VROM opdracht tot het vernieuwen van de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening van 1998 (HILV) en werd een begeleidingscommissie ingesteld met oa Albrecht de Jong namens de gemeenten. Waarom die vernieuwing?
  - Wegens wijzigingen in de Wgh.
  - Wegens amendementen in de Tweede Kamer mbt de tijdelijke 2 dB aftrek en de redelijke sommatie.
  - Wegens noodzakelijke verhelderingen in de oude HILV.
  - Wegens de nieuwe Handreiking zonebeheer.
  - Wegens het komende Activiteitenbesluit.
  - Wegens het gebruik van het referentieniveau.
  - Wegens nieuwe normering van piekgeluiden (ivm programma PIEK).

- Wat verandert er niet?
  - Het is geen wet, maar blijft een hulpmiddel bij het beoordelen van vergunningaanvragen, bij het formuleren van geluidvoorschriften in milieuvergunningen, bij het opstellen van nadere eisen in het kader van AMvB's 8.40 Wm. De RvS gaat er wel erg strikt mee om.
  - De relatie met Wro, Wgh en Wm blijft gelijk.
  - Dat het niet naar de letter maar naar de geest moet worden toegepast.
  - Vergunningverlening blijft maatwerk.
- VROM is van mening dat 50 dB(A) etmaalwaarde een aanvaardbaar woonklimaat betekent. Dat is dus goed genoeg en een tabel is met diverse normen voor diverse situaties is dan niet meer nodig. Lokaal gezag kan dan zelf oordelen zonder een onhandige tabel die net weer niet past op de eigen situatie.

Dit gaf veel discussie in de begeleidingsgroep. Men wilde juist een uitbreiding van de tabellen ter ondersteuning van gebiedsgericht geluidbeleid. Hoe kan je anders een lagere norm in beleid gaan hanteren? Moet er niet toch een bandbreedte voor grenswaarden bij woningen komen?

En hoe kan je anders gemeentelijk beleid vormen voor gebiedsbescherming? VROM gaat slechts uit van bescherming van het woonklimaat. Als je verder wilt, dan kom je bij gebiedsbescherming en dus eigen beleid. VROM trekt beide (woonbescherming en gebiedsbescherming) dus uit elkaar.
- Dit hangt ook samen met het al dan niet toepassen van het referentieniveau. Volgens diverse onderzoeken blijkt het referentieniveau (achtergrondgeluid) geen directe invloed te hebben op de ondervonden geluidhinder. Dus heb je dat ook niet meer nodig, aldus VROM. Bij een hoog referentieniveau is het ook niet goed om een hogere norm vast te stellen, want dan wordt het totale niveau alleen maar nog hoger. Geluidhinder heeft veel met beleving en verwachting te maken. Daaruit komt de hinder voort, net als de gewinning. Een algemene norm van 50 dB(A) etmaalwaarde is goed genoeg. Houd het dus zo eenvoudig mogelijk.

Als je het referentieniveau nog wilt behouden voor gebiedsbescherming, dan kan je beter de systematiek van de IL-HR-15-01 opzij zetten. De spreiding in diverse referentieniveaumetingen is dan geen item meer.
- Er is echter ook geen bewijs voor de juistheid van de 50-norm. Uit oud onderzoek zou vroeger zijn gebleken, dat 45 dB(A) etmaalwaarde nagenoeg geen hinder veroorzaakt. De politiek heeft toen uit economische overwegingen tot de 50 dB(A) etmaalwaarde besloten en in de wet- en regelgeving vastgelegd.

[Opmerking 1 van ondergetekende achteraf: Het standpunt van anderen dan VROM (zoals gemeenten) kwam onvoldoende naar voren. Ook wat werd besproken op de NSG-geluidshindermiddag van vrijdag 1 juni jl werd niet in essentie weergegeven, zoals dat onderzoek ontbreekt naar hindereffecten via het verhogen van het L_{Aeq} -niveau indien een nieuwe bron niet op het referentieniveau is afgestemd, waarmee er dus toch wel een indirecte invloed van het referentieniveau op hinder te verwachten is (normafstemming op het referentieniveau kan zo extra hinder voorkomen). En het doen van referentieniveaumetingen is niet zo ingewikkeld of meerduidig als wordt beweerd, zeker niet met de huidige monitoringstechnieken (bemand of onbemand). Zie verder mijn verslag van de bijeenkomst op 1 juni jl, te vinden via de website van de NSG.]
- In de discussie over het referentieniveau in relatie tot aanbevolen grenswaarden is momenteel een discussiestuk van VROM voor de begeleidingsgroep DUIV (met DGM, Unie van Waterschappen, IPO, VNG en het bedrijfsleven) in behandeling. Het zal worden besproken in november.
- De normering van de piekgeluiden zullen afhankelijk van de stijgsnelheid worden genuanceerd en vaker van toetsing worden uitgesloten (laden/lossen, agrarisch,

emplacementsen). Er worden 3 typen van piekgeluiden onderscheiden: type A met stijgsnelheid ≤ 15 dB/s, type B met stijgsnelheid tussen 15 en 50 dB/s en type C met stijgsnelheid ≥ 50 dB/s.

Aanvankelijk wilde men geen enkele pieknorm meer opnemen. Na veel discussie in de begeleidingsgroep is door M+P een uitvoerige tabel opgesteld (zie sheet in de presentatie van Houkamp) met welke activiteit een piek van welk type genereert (niet gebaseerd op metingen maar op ervaring). Tevens werden normen besproken voor de avond/nacht (op de gevel A 70/70 dB(A), B 65/65 dB(A), C 60/60 dB(A) en binnen 15 dB lager). In de dagperiode zouden geen normen gaan gelden, ook niet binnen.

Afwijkingen voor concrete situaties blijven mogelijk. Situationele metingen worden afgeraden. Dit is echter nog niet de laatste versie. Het bedrijfsleven en het IPO is hier al wel mee akkoord. De VNG moet nog reageren.

- Voor de indirecte hinder is men nog niet uit de discussie of het nu de L_{den} zou moeten zijn (conform wegverkeerslawaai) op basis van een jaargemiddelde of dat het toch om een etmaalwaarde (met medeneming van uitzonderlijke situaties zoals de bieten-campagne) gaat. Het uitzonderen van incidentele situaties (13^e dag) is ook nog een open vraag.
- Er wordt gedacht aan een opdeling van de Handreiking in een hard advies van de Minister van VROM en een zogeheten Best Practice Guide (vanuit ingenieurs, VNG richting toepassingen). Daarbij wordt gestreefd naar publicatie in voorjaar 2008.

De volgende aspecten kwamen in de aansluitende vragenbeantwoording naar voren:

1. Een relatie tussen het referentieniveau en hinder is wel al te zien in de huidige tabellen van de huidige Handreiking. Er is dus wel degelijk tenminste een indirecte samenhang. Dit zou eerst moeten worden onderzocht alvorens het referentieniveau als instrument af te schaffen. Voor het hanteren van de 50 dB(A) etmaalwaarde in relatie tot hinder bestaat eveneens geen hard wetenschappelijk bewijs.
2. Bij de avondnorm voor piekgeluiden ligt de norm voor type C (de hinderlijkste) onder de tot nu toe vergunde 65 dB(A). Dit verdient heroverweging om gelijk over te kunnen stappen vanuit het huidige systeem (ter voorkoming van veel onnodige kosten).
3. Bij emplacementsen worden nu geen normen gesteld, ook niet in de avond en nacht. Ook dit verdient heroverweging om gelijk over te kunnen stappen vanuit het huidige systeem (ter voorkoming van veel onnodige kosten).
4. Als er geen tabel meer komt met diversiteit in normstelling, dan is ook geen gebiedsgericht geluidbeleid meer mogelijk.
5. Albrecht de Jong (VNG) gaf aan, dat wat hem betreft de gebiedstyperingen moeten behouden blijven. Beleid is zeer wenselijk, ook tav eventuele stilte of stillere gebieden. Er is nog veel discussie gaande, ook binnen VROM. Het is niet zo, dat VROM met één visie komt tot nu toe.
6. Dik Welkers (VROM) gaf aan, dat het niet alleen gaat om de hinderbeleving. Ook het kunnen behouden van een bepaalde kwaliteit van een gebied is van belang. Het uittrekken van deze twee zaken acht hij niet wenselijk en zeker niet een verplichting.

4e lezing: Fundamentele wijziging Wet geluidhinder

ir A.M.(Astrid) van Wijk (DCMR Milieudienst Rijnmond)

- Heel veel van wat nu gebruikelijk is zal gaan verdwijnen (ook van hetgeen zojuist is gezegd). Zo is het zelfs de vraag of er nog wel een Wgh zal blijven op termijn.
- SWUNG (Samen Werken in de Uitvoering van Nieuw Geluidbeleid) is reeds enige tijd aan de gang. Daarbij heeft het Rijk in SWUNG I gekozen om voor haar eigen

infrastructuur maxima te stellen voor wat betreft de geluidproductie hiervan, de zogeheten geluidproductieplafonds (eigenlijk emissieplafonds). Dit betekent, dat aan de infrastructuur van het Rijk aan elk wegvak en elk spoorwegvak een toegestane maximale hoeveelheid geluidemissie wordt toegekend (het geluidproductieplafond GPP). De beheerder is dan verantwoordelijk voor de naleving hiervan. Er wordt daarbij gedacht aan een reeks van meetpunten (50 m van de weg en om de 100 m) aan weers zijden van de (spoor)weg, waarbij per punt een plafond wordt vastgesteld. De huidige situatie kan daarbij als norm worden gekozen, met medeneming van bekende en geplande actualisaties en wegverbeteringen. Zo wordt de bron losgekoppeld van de ontvanger. De beheerder is dan verantwoordelijk voor de bron en de gemeente voor het akoestisch leefklimaat bij de ontvanger. Om het plafond te kunnen garanderen kunnen overdrachtsmaatregelen worden gerealiseerd. Reeds vastgestelde hogere grenswaarden langs de Rijksinfrastructuur zullen dan als plafond natuurlijk worden gehandhaafd.

- In SWUNG II zijn provincies en gemeenten aan zet. Een eenduidige en eenvoudige wet- en regelgeving is hier nodig. Moet dit dan ook voor provinciale gemeentelijke wegen gaan gelden? Ja, zeggen VNG en IPO, omwille van de eenduidigheid. In ieder geval moet het normenhuis simpel worden (VNG en IPO willen dit samen met VROM gaan oppakken). We moeten kunnen sturen op kwaliteit en afwegingen moeten in het RO-spoor plaatsvinden. De gemeente en de provincie moet hier haar eigen verantwoordelijkheid dan wel nemen.

Voor het normenhuis kan per bronsoort de voorkeursgrenswaarde worden gesteld op $x\%$ ernstig gehinderden (x = nog nader te bepalen; zo komt 0% overeen met 40 dB(A) en 5% met 45 dB(A) etc). En de norm tot waar gemotiveerd kan worden gebouwd kan dan gesteld worden op $y\%$ ernstig gehinderden (tussenwaarde afhankelijk van de bronsoort) Het landelijk plafond (als de politiek deze randvoorwaarde stelt) kan dan gesteld worden op “schadelijk voor de volksgezondheid” per bronsoort. Dus, dan mag, zonder gemeentebreed geluidbeleid, worden gebouwd tot de grens van $y\%$ ernstig gehinderden (de tussenwaarde). De oplopende tussenwaarde per bronsoort zal dan zijn van scheepvaartlawaai, naar luchtvaartlawaai, naar industrielawaai (gecumuleerde norm), naar wegverkeerslawaai tot aan railverkeerslawaai.

De akoestische kwaliteit dient dan te worden gewaarborgd via bestemmingsplannen. De hogere grenswaardenprocedure is dan geïntegreerd in de Wro. En het vaststellen van separate hogere grenswaarden is niet meer noodzakelijk. Een directe koppeling tussen de bron en woningbouw via het huidige hogere waarden systeem wordt dan losgelaten. Op basis van globale bestemmingsplannen worden dan bij concrete bouwplannen (de uitwerking van het bestemmingsplan) de geluidsisolatie-eisen bepaald op basis van vastgestelde GPP's. Zo is dan de akoestische kwaliteit binnen een geluidsgevoelige bestemming wettelijk gegarandeerd.

Het stand-still-principe dient behouden te blijven. Wijziging van het heersende geluidniveau door realisatie van geplande nieuwbouwwijken moet in dus principe worden voorkomen door het treffen van maatregelen. Financiering hiervan maakt dan onderdeel uit van het bestemmingsplan. Bij vaststelling van GPP's dient tevens rekening te worden gehouden met verwachte realistische groei. Wijziging van GPP naar boven moet in principe worden voorkomen. GPP is een “plafond” dat wel tijdelijke overschrijdingen toelaat.

- Het IPO en de VNG zijn nu voorstander van:
  - een gebiedsgerichte benadering (geen uniforme geluiddeken over Nederland);
  - een grote beleidsvrijheid voor lokale afwegingen;
  - verantwoordelijkheid leggen bij het lokale bevoegde gezag;

- verantwoording afleggen aan en communicatie met burgers en bedrijfsleven (EU-cyclus van 5 jaar).

- Het vaststellen van de GPP kan het beste op een aantal afstanden met een niveau per 1 dB (zie een voorbeeld in haar powerpointpresentatie). Hierbij kunnen eenvoudige grafieken worden toegepast per wegdek-soort en rijsnelheid om te weten op welke afstand van de weg de 50 dB(A) contour ligt (incl 5 dB aftrek art 110 Wgh) bij welke verkeersintensiteit.
- Discussiepunten waren nog:
Moeten ook voor provinciale en gemeentelijke wegen dergelijke GPP worden gehanteerd? Zo ja, dan naar het model van het Rijk of hoe anders?
Moet er ook een landelijk plafond komen (bijv 65 dB(A) voor industrielawaai gezien de saneringsoperatie en de bijbehorende kosten, 68 dB voor spoorweglawaai en wegverkeerslawaai en 72 dB voor luchtvaartlawaai)?
Is een interimwet stad- en milieu dan nog noodzakelijk? Was altijd een noodoplossing en zou nu niet meer nodig moeten zijn.
Is een behouden van het begrip 'dove gevel' dan nog noodzakelijk? Waarschijnlijk niet.
Welke tussenwaarde zou daar dan bij horen? 55 dB(A)/53 dB (dus pas als er geluidbeleid is vastgesteld mag dan boven deze tussenwaarde worden gebouwd) of wordt zo te veel geluidruimte weggegeven? De vraag blijft staan.
Lokale verantwoordelijkheden, afwegingen en geluidbeleid moet natuurlijk blijven, evenals monitoring van het geluid per bron en rapporteren en communiceren naar burgers en bedrijfsleven. Maar het invoeren van dit systeem op rijkswegen kost al honderden miljoenen, zo ook voor de provinciale wegen. En voor de gemeentelijke wegen gaat het dan om miljarden. Het handhavingsgat kan je hiermee dan wel afkopen.

De volgende aspecten kwamen in de aansluitende vragenbeantwoording naar voren:

1. Als het GPP vast staat en je gaat de weg wijzigen, dan moet je bijv veel afscherming gaan realiseren om hetzelfde te kunnen halen? Ja, maar je kan ook het GPP wijzigen (bijv verlagen achter het scherm). Er wordt in ieder geval bewaakt op lossen punten en niet meer op de gevel.
2. Voor gemeentelijke wegen is dit niet handig. Dan maar geen normering meer? Je kan wel aan monitoring doen en BBT afdwingen (geluidluw asfalt).
3. Je reserveert in feite geluid voor de bron (ook bij gevelmaatregelen).
4. Handhaving is een lastig punt in deze opzet.
5. Verdwijnt dan het zoneringsysteem van wegen? Ja. Je reserveert geluidruimte voor bronnen. Het is dan aan het lokaal bestuur om daar woning toe te staan. Het kan dan zo gaan dat bedrijven moeten inbinden? Ja, maar dan is het gemeente bestuur aansprakelijk. Oprukkende bewoning is te verwachten en dat is ook niet goed voor het (leef)milieu. En volgens de RvS kan het Rijk niet worden gehandhaafd. Zullen op deze manier wel het aantal (ernstig) gehinderden gaan afnemen? Zo zijn er nog vele twijfels rond het GPP.
6. Voor verkeerslawaai is GPP toch wel handig, wnt je blijft handhaven op in principe eenzelfde plafond, dus geen sluipende groei en voor de bewoners weer rechtszekerheid.

Uit een pauzegesprek tussen ondergetekende en een akoestisch adviseur

1. Je kan de definitie van het referentieniveau in de IL-HR-15-01 ook interpreteren als dat het steeds om de hoogste waarde gaat, dus dan ook de hoogste waarde van een set referentiemetingen (bij verschillende windrichtingen).
Bij het L_{95} gaat het echter om bijna het $L_{\min}$. Je kan dus niet het hoogste niveau kiezen. Je moet dus weten waar je het voor doet. De stilste momenten wegen juist het zwaarst (dan valt het voorgrondgeluidniveau het meest weg). Je zou dus eerder de laagste moeten kiezen.

2. Je kijkt bij een vergunning ook naar de maximale representatieve bedrijfssituatie, dus dan kan je bij het referentieniveau ook de hoogste waarden verkiezen.
Nee, want het gaat dan juist niet om het bedrijf als geluidbron, maar om het achtergrondgeluid bij de ontvanger, dus dan dien je juist andersom te redeneren en voor de laagste te kiezen.
In feite gaat het om een afweging tussen bedrijfsbelang en burgerbelang en dat kan best anders uitvallen in de dagperiode dan in de nachtperiode.

Uit een gesprek achteraf tussen ondergetekende en dhr Welkers (directie LMV-VROM)

1. Wordt er onderzoek gedaan naar effecten van de VROM-aanpak tav het EU-beleid (vermindering van het aantal gehinderden, zoals dat in feite ook in de grondwet is aangegeven)? Hij wist niet van onderzoek hiernaar.
2. Dhr Welkers was met mij van mening dat het afschaffen van het referentieniveau een uit handen geven betekent van een goed instrument zonder er iets voor terug te zetten en dat is niet wenselijk. Je kan het beter gebruiken om bijv de kwaliteit van een gebied te karakteriseren en tevens die kwaliteit niet los van de hinderbeleving te maken (er is wel een indirecte relatie tussen het referentieniveau en hinderbeleving). De tabel van de Handreiking moet ook zeker behouden blijven.
Of het onderzoek naar die indirecte relatie (en het referentieniveau ter voorkoming van extra hinder), zoals besproken op 1 juni jl, nog zal worden uitgevoerd wist dhr Welkers niet.
3. Je kan ook de definitie van het referentieniveau aanpassen (bijv bij drukke wegen altijd het $L_{Aeq}-10$ nemen en dus niet het problematische L_{95} dat aldaar zeer dicht bij het L_{Aeq} ligt en dus als norm voor verhoging van dat L_{Aeq} zal zorgen). Dat is veel beter dan afschaffen, vond ook dhr Welkers. Het is ook de hoogste tijd om de IL-HR-15-01 te evalueren en te verbeteren, maar niet zozeer af te schaffen.
4. Bij de RvS moet je je normstelling kunnen verantwoorden. Daarvoor heb je meer dan alleen een tabel nodig (en geen tabel is al helemaal geen grond). Je hebt voor een goede onderbouwing een link naar de realiteit ter plaatse nodig. Als het referentieniveau wordt afgeschaft ontbreekt deze realiteitgebonden grondslag en zijn tevens vele rechtszaken te verwachten (bij een veel hogere norm dan het referentieniveau zullen burgers met recht veel gaan klagen en bij een veel lagere norm zullen bedrijven met recht veel gaan klagen – in beide gevallen resulterend in veel rechtszaken en daar zit niemand op te wachten).

[Opmerking 2 van ondergetekende achteraf: Nog los van het probleem van een adequate onderbouwing (mbt het achterwege laten van een relatie met het werkelijke omgevingsgeluidniveau) voor de normstelling die het bevoegd gezag dan gebiedsgewijs gaat vaststellen, zal een dergelijke aanpak mbt het referentieniveau naar verwachting niet veel draagvlak kunnen krijgen, ook niet politiek. Immers, in EU-verband wordt juist gestreefd naar het terugdringen van het aantal geluidgehinderden en dat kan alleen indien wel situationeel (en niet slechts in algemene zin) rekening wordt gehouden met het werkelijke omgevingsgeluidniveau, op welke wijze dan ook.

Ondergetekende hoopt zeer dat VROM het onderzoek, dat reeds op de geluidshindermiddag van 1 juni met nadruk werd genoemd en nu in het nagesprek met dhr Welkers nogmaals werd herhaald (nl in hoeverre er een dosis-effect-relatie te vinden is voor de relatie tussen het L_{95} en het L_{Aeq} in de context dat het L_{95} als normstelling een toename van het aantal gehinderden kan helpen voorkomen), alsnog laat uitvoeren, ter voorkoming van overhaaste beslissingen, en dat verder de discussies van deze middag (inclusief de opmerkingen achteraf van ondergetekende) concreet in de overwegingen worden betrokken.]